

تاریخ فنائی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ وَبِاللَّهِ تَعِينُ

جد نامحدود و ثنای نامحدود اول صانع آفریده‌کاره و اول خالق
پروردگار که نوع انسانی تعلیم اسما و تکریم کرنا ایله سایر حیواناتدن سرفراز
و هر صنفی لغات مختلفه سببیله بری بردن ممتاز ایدوب هر فرنده بر ذوق
و حال

و حال و هر حاله موافق حسن مقال و پردي و تحیات بي غایت و صلوات
 بي نهایت فخر آلرسلين و خاتم النبیین اوزرينه اولسون کسه *
 أنا سيد ولد آدم * و رودنک منکلي * و أنا أفصح العرب و العجم *
 سرودنک منرتبي در صلي الله عليه و علي آله و صحبه أجمعين
 و اما بعد بو فقر اهلنک خاکپايي و فنا دشتنک باديه پيمايي أعني فقير حقير
 فنايي بر کون حضرت مير علي شير نوابي نك تواريخ ملوک اسميله مستا
 رساله سيني بر صاحب دولنک مجلس شريفنه تحفه و محفل منيفنه هدیه
 عرض ايلدي چون اول عاليشاتک التفات نظر لريله مشرف اولدقه طبع
 شريفارينه مطبوع و دلپذير و مقبول و بينظير کورنوب فوق الحدّ تحسين
 واحسان بيورديلر و اول مجلسده حاضر اولان اعزّه اصحابدن و اجله
 احبابدن بعضي التماس ايلديلر که بو رساله چغتاي دلندن چقاروب رومي
 لباسله زينت و بزمک مراد ايدنديلر که تا هر کشي فحوا سني فهم ايدوب
 مفهوم قصه دن آگاه و خبير دار اوله اول حضرت دخي بو عزيزلرک التماسي
 قبول ايدوب و اول خدمتي ينه بو حقيره حواله اتدگاري اجلدن بو خدمته
 التزام و بو کستاخلغه جرأت و اقدام ايلدي فضلانک فضلّه احسانندن
 مسؤل و مأمولدر که المأمور معذور و العذر عند کرام الناس مقبول معناسي
 اوزره بو حقيرک کستاخلغي معذور و اورايي بر عييني زير دامن اصلاحده
 پوشيده و مستور بيورده

آغاز کتاب

راويان اخبار و ناقلان آثار که کتب تواريخي خزانه روزگارده تحفه
 و يادگار قوملر در فرس سلاطيني دورت طبقه ايلشدر اولکي طبقه يه
 پيشده ايلر

پیشدادی پیلر دیپشدر کم جمله سی اون بر کشی در کم عالمده سلطنت
 قومشدر حضرت میر علی شیر روشن ضمیر علیه الرحمة و البرضوان من
 آلی الکبیر توارخ ملوکنده شویله تحریر و تقریر ایدر که علمای توارخ
 اتقایی اوزره اول کشی کم جهانده سلطنت قلدی کیومرث ایدی ایما آنک
 نسبی باینده چوق اختلاف ایلمشدر مع که مجوسیلرک عالمده
 دیلر دیش کم آدم علیه السلام در و عجمدن بعض دیش کم آدم
 علیه السلام کیومرثی در و فرسدن بعض آئی نوح اولادندن
 دیپشدر و دخی چوق سوز سویلمشدر ایما صحتدن بعید اولدوغی
 اجلدن ذکر اولنمادی آدم در دینلر قوی اوزره آکا کلهش دیپشدر — و
 معنایه کم بالچقدن یارلدی آنا بیلندن کلمدی و کیومرث دینلر قوی
 اوزره معناسی حی ناطق دیک اولور ایما نظام التوارخده و بناکنیده
 اولان اتقاف اوزره امام محمد غزالی قدس سره نصیحة الملوک آدل— و
 رساله سنده شیخ پیرامبرک عایه السلام قرداشی در دیدوکنه طعن ایلمشدر
 شو جهندن کم شیخ عایه السلام ضحاک علوانی زمانده کلمشدر توزخ
 اهلی اتقایی اوزره کیومرث ایله ضحاک زمانک مابینی بیک بیله قریبدر
 باری بهر تقدیر پادشاهلق قاعده سی آندن اول یوغیدی بو قاعده و قانونی
 اول دوزدی و اول کشی کم شهر بنا قلدی اول ایدی دماوندی و اصطخری
 اول بنا قلدی اکثر اوقات اصطخرده اولوردی و گاهی دماوندده اولوردی
 و عمری بیک بیله ایرشدی و لیکن آخر عمرنده قرق بیل سلطنت ایدوب
 سیامک اوغلی هوشنک کم کیومرثی ایدی ولی عهد ایدوب بو وفاس— ز
 جهانده وداع ایدوب کت— دی

مثنوی

مثنوی

چو اول کشي کم دوزوب رود و جام * جهاندار لطف تختن اندي مقام
کیومرث ایدي لیک دوران دون * آني دخي قلدي صوگي سرنگون

هوشنگ خردمند و عالم و عادل پادشاه ایدي و جاودان خرد آنلو
کنایي حکمت عملیه ده اول تصنیف قلدي که مأمون خلیفه وزیری حسن بن
سهل آندن بعضني بولوب عرب دلنه ترجمه قلوبدر و شیخ علی مسکوبه
آداب العرب و الفرس آدلو کتابنده آني ذکر ایروب دیر که آنک مطالعه سی
مصنغنگ فضل و کمالنه شاهد در و عجم آني پیغامبر در پیشرو عدل و دایي
زیاده لکندن آکا پیش داد دیدیلر اول دموری طاشدن اول چقاردی و
طبری دیر کم اول آفاجهن تخته کسوب اولره قیو اول دوزدی و اکثر معدنلری
اول چقاردی و پارس و کبک کیک صیدنی اول تعلیم ایلدی و دوهی بیوکه
اول قودی و حماری آنه چکوب قنر خیالنی اول قلدي و آرقلر قازوب صو
صالوب باغ و باغچه زینتن اول ایلدی و یره فرش اول صالدي و تلکو و آس
و قین درستی کیمکه اول قابل قلدي عبری باینده اختلاف وارد اتما قرف
بیل پادشاهلک ایلدی و تجرد و تقوا ایله روزگار کچورردی و دایما طاعلر ده
عبادت ایلردی تواربخده شویله مثبت در که دیولر آني سجده ده بولوب
باشنی طاشله بنجوب اولدر دیلر و طهورت دیوبند کم آنک اوغلی ایدي آناسی
حالندن خیردار اولوب دیولری آناسنکه قصاصی ایچون اولدروب و اول
موضعده بر شهر بنا قلوب آدینی بلخ قودی و سوس و بابل شهرینی دخي
هوشنگ یایدی دیدیلر و بعضیلر کوفه دخي اول یایدی دیدیلر

مثنوی

مثنوي

يوغندي جهاندار انجم سپاه * جهان انچه بر شه که هوشنگ شاه
ملک شيوه لو شاه ايدي بي عدیل * فلک قلدي بر دیوه آني قتيل

طهورت چون آتاسي هوشنگک وتي عهدي ايدي آتاسي پرينه سلطنت
تختنه اوتوروب خلايف رعایتنه و ممالک حمايتنه جد و جهديله مشغول اولدي
وانک زمانده عظيم قحط اولدي غنيله امر اتدي که قوشلف طعامني
کندولر بيده لر و آخسام طعامني مسکينلره و بره لر و اورج طوقت آدن ست
قالدي و اول ياپدوغني شهرلردن هروده کهندز و خراسانده نيشابور و اصفهانده
مهریز و ساربه و طبري دبرکه آمدي اول دخي بنا قلدي و فارسي کتاب
يازغي و بيز طوقوغني اول اختراع قلدي و آنک زمانده عظيم طاعون
اولدي هرکشينک که بر سوکولوسي اولسه ايدي آنک صورتن دوروب آنکله
خرسند اولوردي تاکم بو حال ايله بت پرستلکه منجز اولدي و طهورت
اوتوز بيل سلطنت سوردی

مثنوي

چوشاه ايدي طهورت آفاده * که عدل ايتدي چرخ کهن طاقده
نچه ديو بند اولدي اول ارجمند * اجل ديوي آخر آني قلدي بند

جمشيد بعضيلر آني طهورتک قندهاشي در ديديلر چون سلطنت
تختنه اوتوردی جهان ملکنه عدل و دان ايله زيب و زينت و بردي حسن
و جالده بي نظير و فضل و کمالده دلپذير ايدي غريب اختراعاتر قلدي
اول جمله دن پرسي سلاح اسبابي در که پيدا قلدي و ابيک و ختر و چوق
طوقنور نسنه لري و رنگري اول پيدا قلدي کم آدن اول خلق انچنده
يوغندي و شهر دن شهره يوللري اول پيدا قلدي و چوق ايشاره قانون و قاعده
قودي

قودي و اصطخر شهريني اولقدر بيوتدي کم خفسرکدن ذاکمروقہ
 يتشدي کم طولی اون ايکي آجاج و عرضي اون آجاجدر و آنده بر عظيم
 بنا صالدي کم شهديکي حالده اثری و رسم و نشانهسي واردر کم آدمي زان
 آنک کبي بنا ياپمف محال کورينور کم کشي کور ميچک اينانز و بعضي
 توار بخده آني چهل منار ديرلر چون بو عمارتي تمام ائدي عالم سلاطيني و
 جهان اشرف و اکابريني آنده جمع ايدوب ضيافت ايلدي و اول وقت
 کم کونش نقطهٔ اعتدال ربعي يه تحويل ايلمش ايلدي اول بناده تخت
 اوستنده اوتوروب عدالت صيت و صداستي عالمه منتشر قلدي و اول کونک
 آدينه نوروز قودي و سلطنتک زماني يدي يوز ييله يتشدي عاقبت مغرط و جاه
 و غروري و تکبر و تجبري دماغنه فاسد خيال صالوب عالم اهلن کندو
 عبادتنه امر قلوب کندو صورتنه بتار دوزدروب اول اقاليم و کشوره کوندروب
 خلقي کندويه طيغه امر ايدوب بت پرست ايلدي لاجرم مقتضاي حکمت
 الاهي اول ايدې کم آکا جزا ايليه شدان عاده تقدير اولديکم قرنداشي
 اوغلي ضحاک علواني عظيم عسکرله اوستنه کوندروب عاقبت آني طوتوب
 بچاغي ايله ايکي بولوب جسني پاره پاره قلدي طبريده آنک قتلني
 بيورسبه يتشدردي بيورسب فارس ولايتنده برکشي ايدې جمشيد قرارگاهندن
 ظهور ايدوب جمشيد غالب اولوب جمشيد قچوب اول بيرنه اوتوردي
 جمشيد قچوب بر ييل پنهان اولدقدنصره بيورسب آني بولوب بچاغي ايله
 ايکي بولوب پاره پاره ايلدي ديرلر ائما اوزکه توار بخده يوقدر

مثنوي

چو جمشيد تخت اوزره طوتدي مقام * دماغينه بول بولدي سوناي خام
 آني قلدي مکري ايدوب بسر ستيز * سياست قلجي ايله ريز ريز
 شدان

شَدَّان و شَدِيد ارم که از خَشْدَن قزنداشي در آنک ایدی اوغلي وار
 ایدی عاد و ثود و صحار و طسم و حدیس و حاسم و مازه عاد پنه واردي ثود
 حجازده ساکن اولدي صحار طیده طسم عئانده و حدیس تکرینده حاسم حسرم
 و سنوان آراسنده مازه هر یرده کم آدي اکیلور ائما عاد بونلردن اولادي
 چوق اولوب غلبه ایلدیلر و آنلرک اولوسي ارشد بن عمیق بن عاد ایدی
 چون اول اولدي اوغوللري شَدَّان و شدید پادشاه اولدیبار و ضحاک کم
 آنلره نسبتی یوقاریده ذکر اولنیش ایدی جمشید اوستنه کوندردیلر اول
 کلوب جمشیدی قبع و دفع ایتدکدن صکره کندوسی سلطنت تختنه اوتوردی

مثنوی

چو شَدَّان اولدي جهان انچه شاه * آکا اولدیبار جمله شهر س—پاه
 فلک ایله کم جور قلدي بدید * نه شَدَّان قالسه کرک نه شدید

ضحاک بن مرداس چون جمشید قبعندن صکره تختنه اوتوروب ظلم
 و ستم آغاز ایلدي حق تعالی هود پیغمبری کوندردی شَدَّان آنک دعوتن
 قبول قلمدي حق تعالی آبی و قومنی ریخ آلعقیم ایله هلاک ایلدي و
 شَدَّانک اوغلي مزید پادشاه اولدي و ابراهیم پیغمبر علیه السلام آنک زمانده
 کلدي ائما هود م دیننه کیروب اولنجه حضر موتده اولدي ائما ضحاکک
 سلطنتی و ظلمی چوق زمان اوزادی شویله که خلف عاجز اولدیبار دیرلر
 که ضحاکک ایکی اوموزنده بر مرض ظاهر اولدیکه آغریسینک دفعنه آدمی
 زاد بینندن غیری سنه تسکین ایلمز ایدی بعضی مؤرخلر آنک ایکی
 اوموزندن بیلان چقوب غدری آدم بینیسی ایدی دیرلر باری بهر تقدیر
 اول هر کون ایکی آدم اولدردی کناهی آدم بولنسه فرعه صالوب سائر
 خلقدن قتل قورلردی سپاهانده گاوه آهنگرک بر اوغلي بو جهندن قتل
 اولش

اولش ايدي اتغاف ينه بر اوغله دخي قرعت دوشيجك آنك اختياري
 قالموب چاغروب فرپاد ايدوب خلقه طعنلر قلوب ضحكاكه سوكدې ايل دخي
 غيرتله آكا متغف خروج ايدوب سپاهان واليسني اولدروب ضحكاك اوستنه
 يورديلر بو اتغاف اوزره بي نهايت خلق جمع اولدي فرپدون كه بعضيلر جمشيد
 نيرهسي در ديرلر و بعضيلر آبتين اوغلي در ديرلر كه آني طهورث نسلدن
 در ديرلر اول زمانده ضحكاك وهندن چوبانلر آراسنده مختفي اولش ايدي
 آني آرايوب بولوب كتوروب كاوه آهنگر سپهسالر اولوب دمورجيلر بلينه
 بعلدقاري سختياني بر آغاج باشنه بغليوب علم ايليوب ضحكاك اوستنه
 يورديلر ضحكاك دخي خلقي كندودن يوز چورنكاريني بلوب طورمغه
 محالي اوليوب قاچدي آخر قنده وارديسه آردنجه واروب طوتوب فرپدون
 آني جزاسنه يتوردي ضحكاك سلطنتي زماني بيك بيله يتشدي

مثنوي

فلک چون اولور ظلم قلمغه خاص * دکل ظالم و عادل آندن خلاص
 قلوب قتل ضحاکيده طوبدي * فرپدوني دخي قوري قوبدي

فرپدون ابو اخلاقي عالم و عادل پادشاه ايدي عدالتله عالم
 اهلي خوش حال قلوب ضحكاك چورندن اولان زخلره عدل ايله مرهم
 اوردي و عالمقدهن فالان عاديلري دفع ايدوب و كاوه آهنگري تربيتلر
 قلوب اولو مرتبه يه يتشدردي و كاوه آهنگر اول علم قلدوغي سختياني
 تيننا و تيمزگا مرصع قلوب احترام ايلديكم توارنخده درفش كاوياني ديدكاري
 اولدر و فرپدون عالمك اكثر بلادني آلدې و آنك اوچ اوغلي وار ايدي اولوسي
 سلم و كچيسي ايرج و اورقانچيسي تورمالكني اوچنه قسمت قلوب رومي
 مغربدن

آکا مسآم قلدي افرآسياب دخي بو صلحه راضي اولوب دونوب كندي حق
 تعالي موسي عليه السّلامي و قرداشي هاروني فرعونه كوندردني كم آدي
 وليد بن مصعب ايدي و اول لالو بن سام اولادندن ايدي كم شّاد آني
 مصر حكومتنه كوندرمش ايدي و شعيب بن مدين بن اسمعيل آنك
 زمانده مبعوث اولدي و سپهسالاري سام بن نرمان ايدي و زال كم
 رستمك آناسي در آنك زمانده وجوده كلدي و منوچهر يوز يكرمي
 بيل پادشاهلق ايلايدي

مثنوي

منوچهر كم اولدي عالده شاه * آكا اولديلر جمله شهر سپاه
 آكا هم وفاسلق اندي جهان * كشييه جهان قالدي جاودان

نوذر منوچهرك اوغلي در آناسندن صكره ملك آكا نكدي اما اول
 غايتمده عياش و بي پروا كشي ايدي منوچهر قودوغي قانون و قاعدهء اول
 رعايت اتمدي و ملك و سپاهه خلل يول بولدي عاقبت افرآسياب آنك
 اوزرينه عسكر چكوب كلوب آني طوتوب اولدردني و اون ايكي بيل ايران
 ملكنده طوروب ايراني ويران قلدي شول حده يتشديكم آز یرده آبادانلق
 قالدي و بعض توارخده نوذري سوء زمان دیرلر و پادشاهلعي زمانسي
 بعضيلر آلني آي و بعضيلر ايكي بيل دیرلر و فردوسي شاهنامه سنده
 يدي بيل دیرلر

مثنوي

چو نوذرغه دوهدي جهان كشوري * خلايق فراغندن اولدي بري
 آكاده جهانندن وفا يتيدي * جهان انچره بر دم قرار ايتيدي
 افراسياب

افراسياب آني بعضيلر پشنگ بن تور بن فريدون اوغلي در دبرلر و بعضيلر آنك نسبتن كيومرته چقارلر ائما اولكي قول صحیح حرف در چون افراسياب نوزدي اولدردي ايران ملكني بر مرتبه ده خراب قلدي كم آز برده معور قالدي باغلرني بوزدي و كارلرني يومه دي و آغاچلرني كسدي و عمارتلرني يقدي و ياقدي اول زمانده سام بن نرمان كچوب اوغلي زال كه رستمك آتاسي در آتاسي تعزيتنه مشغول ايدي و بعضيلر دبرلر كه زال كندوسي عسكر چكوب افراسيابي ايراندن چقاردي و بعضيلر دبرلر كه زاب بن طهاسب كم منوچهرك نيره سي در خروج ايدوب افراسياب آنكله طوريشايوب يوز چوروب كندو ملكنه عزيت قلدي و افراسيابك پادشاهلغي اون ايكي ييل ايلىدي

مثنوي

چو افراسياب اولدي عالم شهبي * دكل ايدي ايش سزينك آكهي
جهان ملكني اوز ملكي قلدي كمان * آنيده آرادن چقاردي زمان

زاب بن طهاسب عادل پادشاه ايدي چوق زمان افراسياب ايرانده ويران قلدوغي يرلك اصلاح و تعميرينه مشغول اولدي كم في آلجه آبادانلغه يوز طوتدي دبرلر كم يدي ييل رعيتدن خراج آلدي و بعضي خراين كم منوچهردن و نوزردن قالمشيدي كم قلعهلر محكملكندن افراسياب آني اله كتوره مش ايدي اول خراينله زاب بن طهاسب سلطنت اسبابن دوزوب معاش كچوردي و زال بن سام آكا خدمتدر قلوب اول ويران اولان يرلري عمارت قلمقده آكا ياردم ايلدي و زاب ايكي رودخانه كم آكا زابين دبرلر عراف ملكنده چقردني و بعضيلر دياربكرده دبرلر و كندو

۷
کند و حیاتده ایکن سلطنتی کرشاسبه تسلیم ایلوب فراغت کوشه سنده
عبادته مشغول اولدی و آنک سلطنتی زماننی بناکنی بش ییل دپشدر و
اوزکه توارخده اوتوز بیلدر دبرلر

مثنوی

چو آخاف ملکینه شاه اولدی زاب * دوزتدی نه کم بوزدی افراسیاب
اولور ظلم ایشدن ابو عدل ایشی * چو قالمز نه عادل نه ظالم کشی

کرشاسب آنک آناسی بن بامین یعقوب علیه السلام کزی ایدی و
آناسی زاب بن طهاسبک قزنداشی ایدی چوق توارخده رستم دستانی
آنک نسلندن در دیرلر اما فقیر قنده بو قول بعید کورنور زیرا زال کم
رستم دستانک آناسی در آنک قنده سپهسالار ایدی و کرشاسبی کزیده ده
بلکه چوق توارخده منوچهر نبیره لکنه چقارلر و رستنی سام بن نرمان بن
اثر بن ایتینه چقارلر کرشاسب زمانده افراسیاب ینه عسکر چکوب ایران
اوستنه کلوب کرشاسب ایله مصاف قلوب رزم دوزدی و افراسیاب
جنکنده فوت اولدی و زال زرابستاندن چری چکوب کلوب افراسیابی
ایراندن چقاردی و کرشاسبک سلطنتی زمانده اختلاف واردن نظام
التوارخده و بناکنیده بکریمی ییل در و کزیده ده و منتخبده آلتی ییل در
و بعضیلر بش ییل دپشلر

مثنوی

چو کرشاسب اولدی جهان خسروی * وار ایدی ینه شاهلر پیروی
چقاردی آرادن سپه رزم * ینوردی آکاده نیچه درلوشم

ایکنجی

ایکنجی طبقه کیانیلر در

و آنلر طقوز کشي در کم سلطنت سورنیلار و بعضیلار اسکندري دخي
آنلردن طوتوددر اول وجه اوزره اون کشي اولور و سلطنتلري زمانده اختلاف
ایلمشلر باري بهر تقدیر ایله یدی یوز بیلدن آرتقدر و کیانیلردن اول کشي
که سلطنت ایلدي کیقباد در و آئی زاب بن طهاسب اوغلي منوچهر نسلندندر
دیدیلر اکثر اوقات جیحون کنارنده اولوب متصل اتراکله جنک
ایدردی تا شول وقتدک کم پیشدادیلار توکنوب افراسیاب ینه توراندن
عسکر چکوب ایران قصدینه یوریدی و کیقباد اول وقت کوه آلبرزده ایدي
زال رستنی کوندروب واروب کیقبادی کتوروب باشنه تاج قوبوب ایران
سلطنتن آکا مسلم قلوب اولدخی افراسیاب اوزرینه یوروب ایراندن چقردیلر
ورشم اول جنکده بهادرغلر کوستروب صکره کیقباد آکا جهان پهلووانغنی
ویردی و سپهسالر قلدي و لقمان حکیم و اشوبیل پیغمبر و طالوت آنک
زمانده کلدیلر و بعضی خرقیل و خضر و الیاس و الیسع دخي آنک
زمانده کلدی دیدیلر و بعضیلر یونس پیغمبری آنک زمانده کلدی دیدیلر
و کیقباد یوز یکرهی بیل پادشاهلق ایله — دی

مثنوی

چو دوزدی جهان بر منش کیقباد * سرودکینی ایله ایددی شاد
ولی قلدی چرخ مخالف سیر * آنک دخي حیناکرن نوحه کر

کیکاس

کیکاوس کم بعضیلر کیقبادک اوغلی درو بعضیلر نیبره سیدر دیدیلر چون
 کیقبادک ولی و عهدی ایدی آنک برینه سلطنت تختنه اوتوردی و اول
 مختلف مزاج و متلون طبیعت و منقلب رای کشی ایدی با وجود عظیم
 سلطنت ایله نچه کتره کندویی مهاکه لره براغوب بندلره دوشدی صکره رستم
 خلاص ایلدی جمله دن بری مازندران قیدی در کم فردوسی شهنامه ده
 دیوبدر کم هفتخوان یولی ایله واروب رستم آئی خلاص ایلدی و ینه
 ینده ذوالانعار حمیری کم ین پادشاهی ایدی آئی و جمیع ارکان دولتی
 طوتوب قید ایلدی آنده دخی رستم واروب ذوالانعارله مصالحه ایدوب
 ذوالانعارک قزی سوادیده کیکاوسه آلوب آئی و آنملرنی چقردی کیکاوس
 دخی بو شکرانیه قز قزداشی قزی مهرنازی رستمه و بروب سپهسالارلقدن
 سلطنت پایه سنه بتوردی و کیکاوسک سوادیده دن غیرکی آنادن سیاوش آنلو
 بر اوغلی واردی کم یوسف علیه السلامدن صکره آنک کمب جیل یکیت
 کلماش و آئی رستم صغلیوب تربیت قلمش ایدی سوادیه کم اوکای آناسی ایدی
 آکا عاشق اولوب آندن مراد حاصل ایده مدوکی اجلدن آئی کیکاوس قنده
 کندو ایله متهم ایدوب قوولدی و سیاوش دخی کندویی اول تهمندن
 بری اتمکچون کندو ارادتیله اوده کیردی چون سیاوش اول تهمندن بری
 ایدی اود آکا ضرر ینشدرهدی عاقبت آناسنک خطا رای و متلون مزاجندن
 وهم ایدوب قاچوب تورانده افراسیاب قنده واردی و افراسیاب آکا اعزاز و
 اکرام ایدوب قزن و بروب ترکستان ولایتی آکا مسلم قلدی اتما قزداشی
 کرسیورک حسدندن آئی قولیوب یرماز آکلندوغی تحقیق ایتیبوب آئی
 بیکناه اولدردی صکره افراسیاب قزندن سیاوشک بر اوغلی طوغوب آدی
 کیشسرو قودیلر بلوغ حدنه ینشدکدن صکره کیو بن کوزر زکشواز سپاهاندن
 یالکز

يالکز کلوب کي خسروي و آناسني آلوب قچوب ايرانه ايلندي رستم سياوش
 قانني طلب ايليوب تورانه عسکر چکدي بي نهايت قتل ايلدي و افراسياب
 توراندن قچوب افراسياب ايراني خراب اتدو کي کبي رستم دخي توراني
 خراب ايدوب کندي و کيکاوسک فاسد خيال اتدن بري دخي بو در که
 صندوقه کيروب دورت گوشه سنه کرکسلر بغليوب کوکه چقارن ديو هوايه آغدي
 قوشلر بورد قد نصکره آني ينه يره برقديلر چون کيکاوس غاينده پير اولدي
 کي خسروي وليء عهدي قلوب ديرلکنده آني پادشاه ايلدي و آنک زمانده
 پيغام برلردن داود و سليمان عليها السلام گلديلر و لقمان حکيم دخي
 آنک زمانده گلدي و آتارندن رصد در کم بابله دور مشدر شهديکي
 حالده آکا تل غرقون ديرلر و سياوش اچون بر ماتم طوتولوب در کم عالمه
 هرکز آنک کبي ماتم طوتلما مشدر تواريخ اهلي متفقلر در کم ساج کسک و قيل
 و کوك کيمک اول ماتدن قالمشدر و کيکاوس يوز الي بيل پادشاه اولدي

مثنوي

چو کيکاوس اولدي سرير اوزره زيب * نيچه کون آکا چرخ ويزدي فريب
 اگرچه سمايه يتشدردي آنسي * سمان ولي يره اوردي آنسي

کي خسرو چون کيواني توراندن کنووب ايرانه سلطنت تختنه اوتوروب
 فرامرزه طوسي افراسياب دفعنه کوندردي و اول ايکيسينک کي خسروه
 قرابنلري واردي بونلره وصيت ايلدي کم تورانده سياوش نسلدن فرود
 آدلو بر کسنه واردر زنهار آکا ضرر يتورميه ستر بونلر تورانه واريجت فرود
 بونلره ال و برميوب عار و ذراع ظاهر ايليوب آخر آلامر اله کلوب طوس
 سعيله قتله يتشدي بونلر دخي افراسيابله جنک ايدوب صنوب قچوب
 کي خسروه

کبخسروه کلدیلر کبخسرو دخی طوسه غضب ایدوب حبس امر ایلدی و
 طوس دخی آرایه دلکچیلر براغوب عفو طلب ایدوب ینه افراسیاب چنکني
 بویننه آلدی و کبخسرو آتی بنددن چقروب تکرار عسکر قوشوب افراسیاب
 اورزینه کوندردی بو دفعه ینه افراسیاب ظفر بولدی عاقبت کبخسرو کندوسی
 عظیم عسکر چکوب افراسیاب اورزینه یوربوب افراسیابک مقابلیه قدرتی
 اولیوب چنکدن یوز دوندروب قاچدی کبخسرو آرنجه واروب بر نجه کره
 طورشوب اورشدیلر دایما ظفر کبخسروک اولدی بر دفعه خوارزنده طورشدیلر
 شیده کم افراسیابک اوغلی ایدی آنده قتله یتشدی افراسیاب آندن دخی
 قاچوب عراق عجم جانبنه متوجه اولدی کبخسرو دخی آرنجه واروب تا
 آنریایجانده واروب آنریایجانده ینه اورشوب عاقبت افراسیاب کبخسرو النده
 قتله یتشدی و رستم دستانک نجه کره جنکلی افراسیاب و کودرز کشواد و
 پیران و ویسه ایله و بیژنک ایران زمینه واروب قپلانلر اولدرکنک
 منیزه آتی تورانه ایلنوب افراسیاب بندنه دوشوب و رستم بزرگان صورتیله
 واروب بیژنی بنددن خلاص ایتدوکی توارنج و شاهنامه مضمونی اورزه کبخسرو
 زماننده واقع اولمشیدی چون کبخسروک خاطری افراسیاب اضطراریندن امین
 اولدی لهراسب کم کیقبان نسلندن ایدی پادشاهلعه اوتوردی کندو سلطنت
 ترکن قلوب خلق اچندن غائب اولدی بعضیلر آتی پیغمبر ایدی دیدیلر
 اول قدر بخشی صفاتی و ایو آثاری وار ایدیکه کیانیلرده آنک کبی پادشاه
 کلهدی بعضیلر دیدیلر کم سلیمان پیغمبر علیه السلامدن قچوب بلخ
 ناحیه سنه واروب هلاک اولدی و کبخسروک پادشاهلغی آتبهش بیل ایدی
 و آنک زماننده انبیان سلیمان علیه السلام و اخیاردن سیلوفی و حکمان
 فیثاغورث ایسدی

مثنوی

بینه اولدی کیمسرو پاک رأی * جهان کشوری انچه اول کنخدای
و لیکن بو زال اشنام ایلدی * جهاندن آئی دخی کم ایلدی

لهراسب بن ارونه کیگوسک کوچک قزنداشی اوغلی ایدی دارالمکی
بلخ ایدی عالمک اکثر بلادن مستخر ایلدی اتا چون آنلاری سلطنت قلماش
ایدی و کیمسروک دخی اوغلی یوغیدی ملکی آکا و بجرک خلقه کوچ کلدی و
اولدخی بو ایشی فهم ایدوب خلقه بر وجه اوزره معاش ایلدی کم جملهسی
راضی و شاکر اولوب جان و دلدن محبت ایلدیله و ملک آچماغنک سببی
اولدیکم ایکی اوغلی واریدی کشتاسب و زرین آکا بر سهو دوشدی کم کندو
اوغلانلار دن کیگوس اتباعنه مهالکک ایولرن و پردی بو جهندن چون
کشتاسب بغایت رشید و بهادر کشی ایدی قحط ایده میوب آندن کیدوب
رومه واریدی آنده آکا ابو ایشرال و پردی آذرها و کرکدن اولدرمک کبی
دخی نیچه بونک کبی بهادر لقلر ایلدی باری بهر تقدیر قیصر آکا قزن
و پروب کوپکو ایدندی و اول آرادن بو انتقامی آغله رومدن چری چکوب
خراسان اوستنه یورودی آناسی دخی اوز غلطن بلوب آئی ولی عهد
قلوب پادشاهلغی آکا و پروب کندوسی دخی بغایت پیر اولشیدی بر کوشه
طونوب عبادته مشغول اولدی و بخت نصر بن کودرر کم عالمک بر خراباغند
دخی اول سبب اولشیدی لهراسبک کماشتهسی ایدی کم ایکی کزه
بیت المقدسی بر ایله برابر ایلدی و دانیال پیغمبر ایله عزیز پیغمبری علیهما
السلامه اسیر قلدی بو جهندن دبرلر که بر بیل یا اوچ بیل صورتی مسخ
اولدی و آندن صکره دانیال پیغمبری قویو و پردی و دانیال چریک
چکوب

چکوب تخت نصر اوستنه یورودي و اول قاچوب خوزستان قلعه سني برکيدوب
 و دانيال قلعه يي آلوب آني هلاک ايلدي و لکن تخت نصر باینده سوز
 بغایت چوف اولدوغي اجلدن بو مختصرده یازلدي چون لهرا سب تختني
 کشتاسبه تسليم ايلدي و کندوسي بلخده عبادته مشغول اولدي و کشتاسب
 بعضي بلاد فتحنه مشغول ايکن ارجاسب کلوب لهراسبي اولدروب بلخي
 آلدي و لهراسبک سلطنتي زماننده عزيز و ارميا و دانيال عليهم السلام
 وار ايديلر و پادشاهلغي زمانه يوز يکره يي بيل ايدک

مثنوي

ينه اولدي لهراسب صاحب سرير * که اولدي النده سلاطين اسير
 نه ملکي آمان بولدي کشتاسبدن * نه جاني خلاص اولدي ارجاسبدن

کشتاسب چون حلب ملکنده تخته اوتوردي و زردشت حکيم آنک
 زماننده ظهور ايدوب و اول کبر ديننده رياضتار و مجاهده لار چکوب زند
 کتابني تصنيف ايدوب خلقي اول دينه دعوت ايلدي چون حکيم
 ايددي رياضت جهتيله خلقي تسخير ايلش ايددي و کشتاسبي دخي فریفته
 قلوب کندو ديننه قوبوب خلقي دخي اول دينه قويددي و رومده قيصره
 دخي آدم کوندروب آني دخي بو دينه دعوت قلدي قيصر فریدون
 عهد نامه سني کوردي که روم قيصرلري هر نه دينده اولورسه کسه
 آنلره تعرض ايدوب تغيير ويره ميله لر ديش و اول دخي جدي فرمانده
 انقياد ايدوب اول تکليفدن کچوب و کندوسي اصطخر تختنده اوتوروب
 زند کتابني او قعه مشغول اولدي ارجاسب بن افراسياب کم ترک پادشاهي
 ايددي نه کم يوقارنده ذکر اولندي ولايتي خالي بولوب بلخي آلوب
 لهراسبي

لهراسبي اولدروب قزلريني کم کشتاسبک قز قزنداشلري ايدى اسير ايدوب
 بلخي بيغوب چوق غنايله دونوب ملکنه کنش ايدى کشتاسب ايشيدوب
 انتقام ايچون رسته حکم کوندرمشيدي ورستم آنک حکمنه انقياد اتيوب
 زابلستاندن کلدي کندو اوغلي اسغنديار کم قلعه سفيدده محبوس ايدى
 ملک وعده سي قلوب عسکر قوشوب ارجاسب انتقامنه کوندردي اسغنديار
 دخي واروب ارجاسبي اولدروب توران ملکني نهايته وارنجه آلوب قز
 قزنداشلري اسيرلکدن چقروب غنايم عظيمه ايله گلوب ملک اسندعاسي قلمچت
 کشتاسب يا رستم آنک حکمنه اطاعت قلمدوغي اجلدن و يا ملک سلطنتدن
 کچمدوغي اجلدن اسغندياري رستم جنکنه کوندردي کم آنک طرفندن
 خاطر جمع دکلدي کم بر اغوردن آي دخي دفع ايدوب فراغتنله پادشاهلق
 ايده اول دخي کام و ناکام رستم اورزينه واروب رستم آکا استقبال ايدوب
 عذرخواهلق کوستروب حرمت و تعظيم ايدوب کشتاسب خدمتنه وارماسني
 قبول ايلدي و اول غايت غرورندن پهلوانلق کوستر مکيچون رستمدن
 جنک طالب ايلدي که رستمي ضرب دستله طوطوب اله کيره و رستم
 غاينده پير اولش ايدى آکا حريف اولنمز ايدى زال تدبيرى ايله ياخود
 سيمرغ مدديله باري بهر تقدیر حيله ايله اسغندياري هلاک ايلدي فردوسي
 شاهنامه ده ديوبدر بغايت مشهوردر شرحي حاجت دکلدن القصة کشتاسب
 بو خبردن واقف اوليچت بو ايشدن غاينده پشيمان اولوب اسغنديارک
 اوغلي بهمني ولي عهد قلوب سلطنت ترکن ايلدي و حکمان سقراط
 کم فيتاغورنک شاکردى ايدى و جاماسب کم سرآمد زمان ايديلر
 کشتاسب زمانده کلديلر و کشتاسبک آتارندن ثمرقند قلعه سي در و ديوار
 کم ايرانله توران مابينده چکامش در و ناشهري و بيضا شهري در کم
 اکثر

اکثر اکابر و اشراف آندن در و کشتاسبک سلطنتي زماني يوز يکرمي
بييل ايدي

مشوي

چو کشتاسب دوزدي سربر اوزره بزم * فلک قلدي آنکه قتلينه عزم
عدم اولدي قانون کشتاسبي * آنک کبي کابين لهراسبي

بهمن پادشاه اولدقدنصره عدل آيين قلدي و اول عزيمت که قلدي
زابلستانه آناسي اسغنديار قانن طلب ايلدي چون اول زمانده رستم کچدي
ايدې اوغلي فرامزدي يا کوچک قزنداشي زواره داره آصوب و زالي طوتوب
قيد ايدوب ينه آزاد ايلدي و عجيلر آني چوق ملک تصرف انه کنوردکي
اجلدن دراز دست ديديلر و بخت نصر اوغلي نصري بابلدن عزل ايدوب
و کهرسبي کم جاماسب نيزه لرندن در و آناسي بني اسرائيل نسلندن
برنک قزي ايدې آني شام حکومه تنه کوندروب بيورد بکم واروب بني
اسرائيل قومي ايله بيت المقدسي معمر ايليدر و بهمنک آناسي طالوت
نسلندن و حرمي ارجيعان ابن سليمان عليه السلامک نژانندن ايدې
ايکي اوغلي وار ايدې بري ساسان و بري داراب و اوچ قزي وار ايدې هاي
و فرنک و بهمندخت ساسان متقي و زاهد کشي ايدې ملکه التفات
اتيوب گوشه طوتدي و هاي کم قزي در بهمن کندو عقدنه قووش ايدې
مرض مونتده تاجني آنک قارني اوستنه قودي کم دارابه حامله ايدې ارکان
دولتي اتفاقيله اوغلي طوغجف آني پادشاه ايليدر و بعضيلر ديشلر کم
بهمن پادشاهلعي هايه و بردي تاجني آندن طوغان اوغلنه وصيت ايلدي
بهر نقدبر ساسان بو جهندن فراغت ايدوب گوشه طوتدي و بهمنک آتارندن

فارسي